

Amstelveens bedrijf claimt: wij maken wachttijden in de zorg weken korter

Hoge kosten in de gezondheidszorg? Met ICT-toepassingen kan elk medisch traject sneller en de helft goedkoper, claimt Leonard Witkamp. 'Ziekenhuizen en systeemfreaks remmen de innovatie.'

Jop van Kempen 22 november 2017, 09:19

Arts en ict-deskundige Leonard Witkamp: 'Wij kunnen 50 procent van de verwijzingen voorkomen, maar geen enkel ziekenhuis wil dat.' BEELD GETTY IMAGES

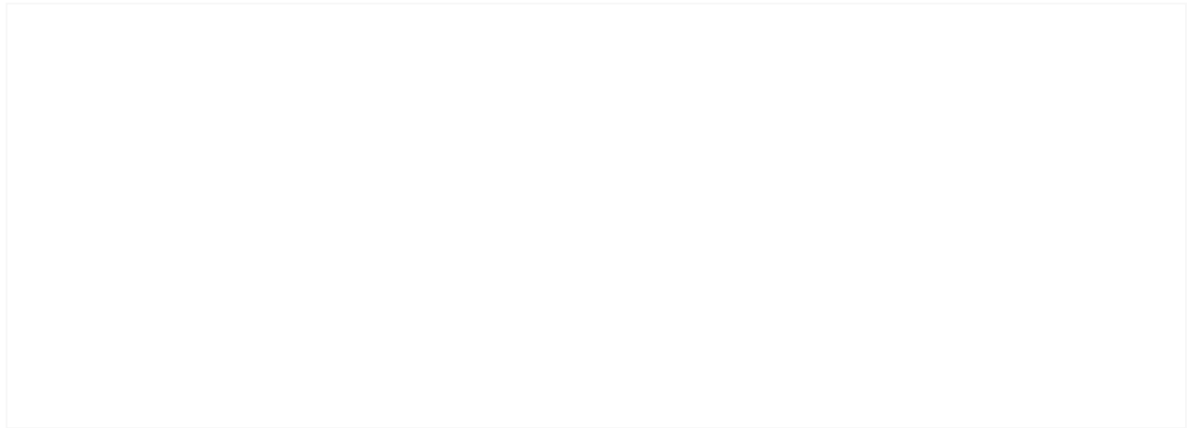
Als arts en hoogleraar Leonard Witkamp aan het ziekenhuis van de toekomst denkt, ziet hij een klein gebouw. Geen halve woonwijk van tien verdiepingen, maar een pand van bescheiden oppervlakte. "De zorg verschuift naar de huiskamer," zegt Witkamp. "Door slimme apparaten en het internet worden plaats en tijd minder belangrijk."

Witkamp heeft veel nagedacht over het ziekenhuis van de toekomst. Het is zijn vak. Hij verdient zijn brood met ICT-toepassingen in de zorg en is buitengewoon hoogleraar 'zorg op afstand'.

Ziekenhuis met 12.000 man

Witkamp ziet zijn bedrijf Ksyos in Amstelveen als een ziekenhuis. Artsen of

verpleegsters zijn er evenwel niet te bekennen, er staan geen bedden en er is geen operatiekamer.

Het kantoor ziet eruit als veel andere kantoren: bureaus, computers en koffieautomaten. "Toch zijn wij een van de grootste ziekenhuizen van Nederland," zegt Witkamp. "We hebben 12.000 zorgverleners in dienst."

Zij zijn niet in Amstelveen, maar staan via de computer wel met het bedrijf in verbinding. Zestig werknemers monitoren deze 12.000 zorgverleners voor jaarlijks 250.000 patiënten. Het Ksyospersoneel beheert de consulten over vele medische problemen; van versleten heupen en haperende ogen tot (vermeende) hartproblemen.

Het werkt eigenlijk heel eenvoudig, vindt Witkamp. Zijn bedrijf koppelt zorgverleners aan elkaar en aan patiënten. Verbinding is het toverwoord. Technologie is het tovermiddel.

Stel dat een 55-jarige oud-voetballer met heupklachten bij de huisarts komt. Slijtage, maar een operatie lijkt nog niet nodig. Je wilt pas opereren als het echt niet meer gaat, daarom moet de patiënt geholpen worden bij de pijnbestrijding en het trainen van de omliggende spieren.

Zo'n proces tot aan een operatie duurt jaren. Zorgverleners die een contract hebben met Ksyos monitoren het ziekteverloop.

In de praktijk ziet het er zo uit: de huisarts verwijst naar een fysiotherapeut, die een bewegingsonderzoek doet. Er komt een röntgenfoto van de heup, gemaakt door een radioloog. Een orthooped superviseert het hele proces op afstand. Met al die zelfstandige zorgverleners heeft Witkamps bedrijf een contract.

"Onze zorgverleners communiceren met elkaar via internet," zegt Witkamp. "Als de patiënt tegen de huisarts zegt dat hij steeds meer pijn krijgt, de fysiotherapeut na drie jaar veel krachtsverlies vaststelt en de orthopeed op de derde röntgenfoto ziet dat het tijd is voor een operatie, dan pas gaat de patiënt voor een operatie naar het ziekenhuis. Zonder ons was hij al tien keer in het ziekenhuis geweest, vooral om de hand te schudden van de orthopeed."

Binnen vijf uur antwoord

De besparing die Ksyos zo bewerkstelligt, is fors, claimt Witkamp. "Het hele traject voor zo'n heupoperatie kost nu zo'n 12.000 euro. Wij doen het blind voor de helft. We halen lucht uit het systeem. En dan verdienen we er nog aan."

Elk medisch specialisme heeft zijn eigen zogeheten laagcomplexe problemen. In de oogheelkunde zijn dat bijvoorbeeld de netvliescontroles en in de dermatologie, Witkamps eigen specialisme, zijn het de moedervlekkenchecks. "Als de huisarts een foto van je rare plekje maakt, heb je bij ons binnen vijf uur antwoord van een dermatoloog. Dat werkt toch veel beter dan weken wachten op een afspraak?"

Witkamp gelooft heilig in de filosofie van zijn zorgbedrijf, maar hij ziet vele hobbels op zijn pad. Zo kan een patiënt niet zelfstandig kiezen voor Ksyos, omdat een arts zich eerst bij Witkamps bedrijf moet aansluiten. Een andere hobbel is het huidige zorgstelsel van semi-marktwerking.

Verwijzingen voorkomen

"Een regio als Amsterdam is geografisch gebonden aan een aantal ziekenhuizen. Elk ziekenhuis krijgt een budget van de zorgverzekeraars om patiënten te behandelen. Zo'n ziekenhuis wil helemaal niet omlaag in budget, want dan komt het financieel in de problemen. De winstmarge is slechts één procent van de omzet."

"Simpele trajecten als een heupprobleem zijn hun cash-cow. Met Ksyos kan ik nu al 50 procent van de verwijzingen naar het ziekenhuis voorkomen, maar geen enkel ziekenhuis wil dat, want dan zijn ze morgen failliet."

Wat volgens Witkamp zou kunnen, is een populatievergoeding. Een regio met een miljoen mensen moet het met een bepaald budget doen. Op die manier loont het vanzelf om meer te kijken naar kostenbesparing.

"Maar de systeemfreaks houden echte vernieuwing tegen, en dat kan ik moeilijk verdragen. Want de burger wordt willens en wetens betere zorg onthouden. Vroeger nam je een middag vrij om bij een reiswinkel een ticket naar Rome te kopen. Nu doe je dat via internet. Die omslag maken wij in de zorg."

Cv

Leonard Witkamp (Zeist, 1960) promoveerde als dermatoloog in het AMC. Hij werkte in het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis en had een eigen dermatologiepraktijk in Amsterdam-Zuid.

In 2000 stopte hij als dermatoloog en een jaar later richtte hij Ksyos op. Het winstgevende bedrijf zetelt in Amstelveen, heeft inmiddels 60 werknemers en is actief in 10 landen. Behalve ondernemer is Witkamp buitengewoon hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam in telemedicine, ofwel zorg op afstand.

Reacties

Zorgverzekeraar Zilveren Kruis:

"Wij kopen al zorg in bij Ksyos. In een onderhoud bij ons op kantoor heeft meneer Witkamp onlangs gezegd stevige kostenreducties te kunnen doen. In een vervolgesprek moet dat binnenkort verder worden onderbouwd. Wij hebben er zeker oren naar. De visie van Ksyos is interessant, omdat zorg meer verhuist naar de huiskamer."

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport:

"E-health kan een oplossing vormen voor de enorme uitdagingen waar we voor staan. Nu werkt een op de zeven mensen in de zorg. In de toekomst kan dit oplopen naar één op de drie. Dat is natuurlijk niet mogelijk. Slimme innovatieve ideeën zijn nodig om de zorg ook in de toekomst betaalbaar en uitvoerbaar te houden. Wij verwelkomen initiatieven daarvoor."

Edwin van der Meer, bestuursvoorzitter BovenIJ Ziekenhuis:

"Ik ben benieuwd naar de ideeën van Kysos en de onderbouwing daarvan. Er wordt een afspraak gepland met Leonard Witkamp."

"Voor de toekomst moeten we anders kijken naar zorg. Zorg en welzijn hangen nauw samen en moeten integraal benaderd worden. Ze hangen ook samen met wonen, werk en schulden. Dat merken we in Noord en daar werken zorg- en welzijnsaanbieders aan, in goede afstemming met gemeente en zorgverzekeraars."